

20 år efter frigörelsen

I mars 1990 tog Gunnar Hökmark, Andres Küng, Peeter Luksep och Håkan Holmberg initiativet till att genomföra måndagsmöten på Norrmalmstorg i syfte att stödja den baltiska frigörelseprocessen från Sovjetunionen. Jag ville att vi skulle visa att vi reagerade mot ett förtryck som på samma sätt drabbade våra grannländer och som i praktiken hade förträngts i den svenska samhällsdebatten menar Gunnar Hökmark (<http://www.regeringen.se/sb/d/14635>). Innan de baltiska staterna hade lyckat med sin kamp för frihet fullföljdes 79 måndagsmöten.

Den 15 augusti 2011, 20 år efter att den baltiska frihetskampen nådde sin fullbordan, firades denna händelse med en manifestation på Norrmalmstorg i Stockholm. Det 80:e måndagsmötet kunde se tillbaka på en framgångsrik utveckling som inte alltid var självklar 1990-1991.

Statsminister Fredrik Reinfeldt inledde manifestationen med ett tal där han betonade den starka lojalitet som finns i det svenska samhället för de baltiska länderna men var också noga med att lyfta fram de mörka sidor som finns i den svenska 1900-tals historien. Särskilt pekade han på det faktum att Sverige var det första landet som erkände den sovjetiska annektonen av de baltiska staterna 1940. Han menade också att baltutlämningen 1945 var något att skämmas över men även svårigheterna för vissa ledande svenska politiker att i slutet på 1980-talet tydligt ta ställning för balternas strävan mot frihet och att erkänna den sovjetiska ockupationen. Reinfeldt pekade även på bristen i den svenska skolundervisningen under det kalla kriget där omnämmandet den baltiska historien helt saknades.

Reinfeldt följdes av de tre baltiska statsministrarna som var och tackade för det stöd som Sverige ändå bistått med. Inte minst genom att vara en fristat för många tusen balter som flydde 1944-45 till Sverige.

